

Erasmus+ -vaihdossa Wismarissa

13.9.2023

Aivan lukuvuoden 2022 – 2023 lopuksi, viimeisellä työviikolla, osallistuin Erasmus+ -henkilökuntavaihtoon Saksan Wismarissa. Wismar on viihtyisä satamakaupunki Pohjois-Saksassa Itämeren rannalla Meclenburg-Vorbommernin osavaltiossa. Asukkaita Wismarissa on noin 42 000. Se on vanha hansakaupunki, joka yhdessä 150km päässä sijaitsevan Stralsundin kanssa muodostaa yhden Unescon maailmanperintökohteista. Kaupunkia koristavat vanhat, värikkäät talot toinen toistaan hienompine päätyineen sekä punatiiliset kirkot. Kalaa on tarjolla satamakojuissa monessa eri muodossa ja kaupungissa leijuu meren tuoksu. Iltaisin ravintolat kaduille levittyvine terasseineen täyttyvät. Kaupunki on suosittu turistikohde saksalaisten parissa. Vaihtoviikon ohjelmaan kuului opastettu kierros Wismarissa, johon sisältyi paljon yksityiskohtia eri rakennuksista ja Wismarin historiasta.



Ruskeatiilinen Alter Schwede rakennettiin vuonna 1380 (Kuva: Paula Välimäki).

Erasmus+ -henkilökuntavaihdon kohteena oli Wismarin korkeakoulu Hochschule Wismar, yksi SeAMKin yhteistyökorkeakouluista. Hochschule Wismar sijaitsee kävelymatkan päässä Wismarin keskustasta ja se on 8000 opiskelijallaan hieman suurempi kuin SeAMK. Kansainvälisiä opiskelijoita Wismarissa on n. 1000. Korkeakoulussa on 3 tiedekuntaa: tekniikka, talous ja muotoilu. Keskusteluissa kansainvälisten palveluiden henkilöstön kanssa tuli ilmi, että SeAMKilla ja Hochschule Wismarilla on pääosin samoja koulutusohjelmia. Wismarissa on kuitenkin valitettavan vähän mahdollista opiskella englanniksi, joten vaihtokohteena se vaatii monella alalla saksan osaamista. Erilaiset kansainväliset yhteistyöprojektit olisivat heidän kanssaan myös mahdollisia.

Minut toivotettiin lämpimästi tervetulleeksi korkeakouluun ja sain aluksi kattavan kierroksen kampuksella. Pääsin tutustumaan niin tekniikan laboratorioihin kuin muotoilun korupajoihin ja työpisteisiin. Jokaisella opiskelijalla on oma työpiste isossa työhuoneessa, jonne he pääsevät työstämään omia materiaalejaan ja projektejaan inspiraation iskiessä 24/7. Opiskelijoille vaihtoviikkoni oli koeviikkoa edeltävä viikko ja kampuksella oli siksi todella hiljaista. Ainoastaan opiskelijaruokalassa eli mensassa oli vilinää. Mensa onkin vieraalle mielenkiintoinen kokemus ja saattaa ensi kertalaista hämmentää. Linjastoja ja vaihtoehtoja on todella monia ja juomat myydään pulloissa. Se, miten ruuan hinta kassalla muodostuu, jäi ainakin itselleni mysteeriksi. Ruoka on kuitenkin edullista ja hyvää. Opiskelijaviihtyvyyttä kampuksella lisää lentopallokenttä, joka on lähes jatkuvasti käytössä. Iltaisin monet opiskelijat kokoontuvat kampuksen keskelle grillaamaan ja viettämään aikaa yhdessä.



Kampusaluetta Hochschule Wismarissa (Kuva: Paula Välimäki).

Vaihtoviikkoni tavoitteena oli tutustua ennen kaikkia saksan kielen opetukseen ja verkostoitua kielten opettajien kanssa. Tapasin jo eläkkeellä olevan, mutta edelleen opettavan saksan opettajan, joka oli vierailut SeAMKissa Kauhavalla yhdessä heidän kansainvälisten palveluiden työntekijän Naran kanssa. Muuten SeAMK vaikutti olevan tuntematon yhteistyökorkeakoulu ja sainkin samalla tehdä SeAMKia tunnetuksi.

Pääsin tutustumaan Hochschule Wismarin järjestämään Studienkolleg -koulutukseen ja myös seuraamaan heidän opetustansa. Tämän koulutuksen tarkoituksena on täydentää omassa maassa suoritettua ylioppilastutkintoa vastaamaan saksalaista ylioppilastutkintoa. Suomessakin monet ammattikorkeakoulut tarjoavat hieman vastaavaa korkeakouluihin valmentavaa opetusta. Saksassa Studienkolleg on edellytyksenä joidenkin maiden kansainvälisille opiskelijoille, että voi hakeutua opiskelemaan saksalaisessa korkeakoulussa. Koulutus on saksaksi, sillä tulevathan opiskelijat opiskelemaan Saksaan ja opiskelijoilla on valittavana kaksi vaihtoehtoa: T-kurs ja W-kurs. T-kurssilla suuntaudutaan teknisiin ja matemaattis-luonnontieteellisiin opinto-ohjelmiin ja W-kurssilla talous- ja yhteiskuntatieteellisiin opinto-ohjelmiin. Studienkolleg- koulutukseen on pääsykoe, joka tehdään niin ikään paikan päällä.

Ryhmäkoot vaikuttivat olevan Hochschule Wismarissa paljon inhimillisempiä kielen oppimisen ja yksilöllisen tuen osalta. Ryhmät käynnistyvät jo alle kymmenellä oppilaalla. Monet vaihto-opiskelijat eivät ole motivoituneita opiskelemaan saksaa ja opetusryhmät jäävät siksi pieniksi. Yhtä alkeissaksan tuntia olinkin seuraamassa ja silloin läsnä oli 3 opiskelijaa. Opettaja puhui pelkästään saksaa ja jollain tavalla oppitunti meni eteenpäin, vaikka opiskelijat eivät paljoa ymmärtäneetkään. Wismarissa on tarjolla valinnaisena myös

ruotsin alkeiden opetusta verkossa ja pääsin tätäkin pientä muutaman opiskelijan ryhmää seuraamaan. Ruotsin opettajan kanssa pyrimme kehittämään yhteistyötä ruotsin opetuksen tiimoilla jatkossakin.

Pedagogisesti opetus eroaa suomalaisesta korkeakoulusta pääasiassa opetusmateriaalin valinnassa. Luokkahuoneessa käytössä on monisteita ja muuta paperisia materiaaleja, mikä koetaan pedagogisesti parhaaksi. Jouduin keskusteluissa perustelemaan sitä, miksi Suomessa on pääosin valittu digitaaliset oppimateriaalit ja kannettavilla tietokoneilla työskentely luokkahuoneessa ja erityisesti kielten opiskelussa. Oma osansa tässä kehityksessä on varmasti ympäröivällä yhteiskunnalla ja sen digitalisoitumisella. Saksalainen kulttuuri toimii muutenkin paljon perinteisemmin kuin Suomessa: Hakemukset ja muut asiakirjat lähetetään korkeakoulussa paperilla, sähköpostien sijaan usein soitetaan tai käydään paikan päällä. Tässä mielessä myös paperinen oppimateriaali sopii hyvin kokonaiskuvaan.

Vaihto tarjosi myös ajankohtaista tietoa kulttuurista esimerkiksi tapakulttuurista. Saksalainen kulttuuri on tunnettu kohteliaisuudestaan ja teitittelystään ja tähän asiaan valmistaudutaan myös SeAMKin saksan opetuksessa. Vaikuttaisi siltä, että Saksassa ollaan tässä jonkinlaisessa murroksessa. Trendi Saksassa on vähitellen menossa vapaampaa puhuttelua ja sinuttelua kohti. Alueellista vaihtelua toki varmasti on. Vierailukohteeni tapaamisissa johtotason kanssa teitittelimme, kun taas opettajakollegat tarjosivat heti sinunkauppoja minulle. Kollegat kertoivat teitittelevänsä opiskelijoiden kanssa aluksi, sillä on tärkeä saada opiskelijoiden kunnioitus ja tietty etäisyys. Kurssin edetessä siirrytään kuitenkin vähitellen sinuttelua kohti ja myös sähköpostiviestintä muuttuu vapaammaksi. Tietty etäisyys täytyy kuitenkin aina säilyä ja on ilmiselvää, että professoreita teititellään.

Erasmus+ -vaihto on prosessina helppo. Vaihtoehtona siinä on henkilökuntavaihto ja opetusvaihto. Vastaanottavan korkeakoulun toiveesta osallistuin tällä kertaa henkilökuntavaihtoon. Tavoitteenani oli benchmarkata kielten opetusta Wismarissa ja viritellä mahdollisia yhteistyökuvioita. Tässä onnistuinkin, vaikka harmillisesti jotkut sovitut oppitunnit ja tapaamiset peruuntuivat. Vaihtoa edelsi englanninkielisen hakemuksen täyttäminen ja vaihdon jälkeen englanninkielisen palautekaavakkeen täyttäminen. Vaihtopaikan löytäminen ilman kontakteja oli todella haastavaa ja jäikin melkein toteutumatta. SeAMKin kansainväliset palvelut kuitenkin auttaa niin vaihtopaikan etsimisessä kuin kaavakkeidenkin kanssa. Suosittelen lämpimästi Erasmus+ -vaihtoa kaikille! Vaihto on intensiivinen, mutta se laajentaa perspektiiviäsi, avaa mahdollisuuksia korkeakoulujen väliseen kansainväliseen yhteistyöhön, saattaa antaa sinulle uusia ideoita ja voi myös opettaa arvostamaan oman korkeakoulun käytänteitä.

Paula Välimäki
Lehtori
SeAMK